

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๑๐๐๕/๕๕๖

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง การจัดทำหนังสือแลกเปลี่ยนระหว่างไทยกับองค์การห้ามอาวุธเคมีสำหรับการบริจาคเงินเพื่อสมทบกองทุนสำหรับการก่อสร้างศูนย์ปฏิบัติการแห่งใหม่ขององค์การห้ามอาวุธเคมี

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรอนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. ร่างหนังสือแลกเปลี่ยนระหว่างไทยกับองค์การห้ามอาวุธเคมีฯ พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่องการจัดทำหนังสือแลกเปลี่ยนระหว่างไทยกับองค์การห้ามอาวุธเคมี (Organisation for the Prohibition of Chemical Weapons: OPCW) สำหรับการบริจาคเงินเพื่อสมทบกองทุนสำหรับการก่อสร้างศูนย์ปฏิบัติการแห่งใหม่ขององค์การห้ามอาวุธเคมี มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยการจัดทำหนังสือแลกเปลี่ยนฯ เป็นการจัดทำหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ และเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔(๗) รวมทั้งเป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านการเมือง การต่างประเทศ และความมั่นคง ทั้งนี้ รอนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการต่างประเทศได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ อนุสัญญาห้ามอาวุธเคมี (Chemical Weapons Convention: CWC) เป็นตราสารระหว่างประเทศที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการห้ามใช้อาวุธเคมี ซึ่งเป็นอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงและการใช้อาวุธดังกล่าวจะก่อให้เกิดผลกระทบร้ายแรงและเป็นวงกว้าง โดยอนุสัญญาฯ ครอบคลุมพันธกรณีที่สำคัญ เช่น การห้ามรัฐภาคีใช้อาวุธเคมีในการทำสงคราม ห้ามพัฒนา ผลิต สะสม และการทำลายอาวุธเคมีที่มีในครอบครอง การควบคุมการผลิต ครอบครอง ขยาย นำเข้า ส่งออก และส่งผ่านสารเคมีและสารที่อาจใช้ผลิตสารเคมีพิชิตตามทีอนุสัญญาฯ กำหนด และการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาและใช้เคมีในทางสันติ ปัจจุบัน อนุสัญญาฯ มีรัฐภาคี ๑๑๓ ประเทศ โดยไทยเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาฯ เมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๕

๑.๒ องค์การห้ามอาวุธเคมี (Organisation for the Prohibition of Chemical Weapons: OPCW) ก่อตั้งขึ้นในปี ๒๕๔๐ ตามข้อ ๘ ของอนุสัญญาฯ เพื่อเป็นองค์กรกลางในการส่งเสริมและผลักดันการอนุวัติพันธกรณีของอนุสัญญาฯ และมีสถานะเป็นองค์การระหว่างประเทศที่เป็นอิสระและมีขีดกลางการร่วมดำเนินงานกับสหประชาชาติ โดยไทยมีเอกอัครราชทูต ณ กรุงเฮก เป็นผู้แทนไทยประจำองค์การห้ามอาวุธเคมี ทั้งนี้ ที่ผ่านมาไทยได้มีบทบาทสนับสนุนภารกิจขององค์การห้ามอาวุธเคมีมาอย่างต่อเนื่องในฐานะรัฐภาคีอนุสัญญาฯ และมีการดำเนินความร่วมมือในรูปแบบต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เช่น การร่วมจัดการประชุมระหว่างประเทศเพื่อสนับสนุนการอนุวัติอนุสัญญาฯ การเข้าร่วมการประชุมในกรอบอนุสัญญาฯ และการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

๑.๓ ปัจจุบัน องค์การห้ามอาวุธเคมีได้ประสบความท้าทายจากเหตุการณ์การใช้อาวุธเคมี เช่น กรณีการใช้อาวุธเคมีในซีเรียและสหราชอาณาจักร เป็นต้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงภัยคุกคามจากอาวุธเคมีที่ยังคงมีอยู่ และความจำเป็นที่องค์การห้ามอาวุธเคมีในฐานะองค์กรหลักของอนุสัญญาฯ จะต้องมีศักยภาพที่เพียงพอต่อการรับมือกับความท้าทายดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกระบวนการตรวจพิสูจน์ รวมถึงการเตรียมความพร้อมเพื่อให้ความช่วยเหลือต่อรัฐภาคีในกรณีของเหตุฉุกเฉินทางเคมี ทั้งนี้ ศูนย์ปฏิบัติการเดิมขององค์การห้ามอาวุธเคมีเป็นศูนย์ที่ดำเนินงานมาเป็นเวลานานแล้ว เครื่องมือที่ใช้อยู่มีข้อจำกัด ไม่สามารถตรวจจับอาวุธเคมีบางประเภทได้ ซึ่งที่ผ่านมาจำเป็นต้องขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นในการช่วยตรวจสอบ ดังนั้น การสร้างศูนย์ปฏิบัติการแห่งใหม่ที่มีศักยภาพและความพร้อมต่อการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยให้องค์การห้ามอาวุธเคมี

/ สามารถ ...

สามารถดำเนินการกิจตามอาณัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังสามารถรองรับการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะและความสามารถให้กับรัฐภาคีได้ โดยองค์การห้ามอาวุธเคมีได้จัดตั้งกองทุนสำหรับการก่อสร้างศูนย์ปฏิบัติการแห่งใหม่เพื่อรองรับเงินบริจาคจากรัฐภาคีบนพื้นฐานของความสมัครใจ ทั้งนี้ รัฐบาลเนเธอร์แลนด์ในฐานะประเทศเจ้าบ้านได้บริจาคที่ดินให้กับองค์การห้ามอาวุธเคมีเพื่อก่อสร้างศูนย์ปฏิบัติการดังกล่าว

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

หนังสือแลกเปลี่ยนสำหรับการบริจาคเงินเพื่อสมทบกองทุนสำหรับการก่อสร้างศูนย์ปฏิบัติการแห่งใหม่ขององค์การห้ามอาวุธเคมี เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนาม แต่ไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

โดยที่องค์การห้ามอาวุธเคมีจะปิดรับการบริจาคเงินเพื่อสมทบกองทุนสำหรับการก่อสร้างศูนย์ปฏิบัติการแห่งใหม่ในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓ กระทรวงการต่างประเทศจึงขอความอนุเคราะห์นำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓

๔.สาระสำคัญของเรื่อง

๔.๑ กระทรวงการต่างประเทศเห็นว่าการร่วมสนับสนุนองค์การห้ามอาวุธเคมีในการสร้างศูนย์ปฏิบัติการแห่งใหม่ดังกล่าว จะเป็นการแสดงบทบาทของไทยในฐานะรัฐภาคีที่จะมีส่วนร่วมกับประชาคมระหว่างประเทศในการเพิ่มศักยภาพและยกระดับการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องขององค์การห้ามอาวุธเคมี นอกจากนี้ ศูนย์ปฏิบัติการแห่งใหม่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาความร่วมมือระหว่างไทยและองค์การห้ามอาวุธเคมี ในด้านการวิจัย พัฒนา และการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้เชิงเทคนิค กระทรวงการต่างประเทศจึงได้อนุมัติเงิน จำนวน ๔๕๐,๐๐๐ บาท (สี่แสนห้าหมื่นบาทถ้วน) จากงบประมาณประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ของกระทรวงการต่างประเทศ ทั้งนี้ องค์การห้ามอาวุธเคมีได้กำหนดให้ประเทศที่ประสงค์จะบริจาคเงินเพื่อสมทบกองทุนสำหรับการก่อสร้างศูนย์ปฏิบัติการแห่งใหม่ดังกล่าว จะต้องจัดทำความตกลงในรูปหนังสือแลกเปลี่ยนกับองค์การห้ามอาวุธเคมี โดยร่างหนังสือแลกเปลี่ยนเป็นร่างเอกสารมาตรฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความชัดเจนและโปร่งใสต่อแนวทางการบริหารจัดการเงินบริจาค ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๔.๒ ร่างหนังสือแลกเปลี่ยนฯ ระบุสาระสำคัญเกี่ยวกับความประสงค์ของประเทศผู้บริจาคในการสมทบกองทุนสำหรับการก่อสร้างศูนย์ปฏิบัติการ แนวทางการบริหารจัดการเงินบริจาค รายละเอียดของกิจกรรมที่จะดำเนินงานภายใต้กองทุนดังกล่าว โดยการบริหารเงินบริจาคจะอยู่ภายใต้กระบวนการตรวจสอบตามข้อบังคับและกฎระเบียบด้านการเงินขององค์การห้ามอาวุธเคมี

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่งใด ๆ

๖. ผลกระทบ

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

เงินบริจาค จำนวน ๔๕๐,๐๐๐ บาท (สี่แสนห้าหมื่นบาทถ้วน) โดยเบิกจ่ายจากงบประมาณของกระทรวงการต่างประเทศ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๔๓ เรื่อง การให้สัตยาบันเข้าเป็นภาคีสมาชิกอนุสัญญาห้ามอาวุธเคมี

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

๑๐.๑ ให้ความเห็นชอบต่อการจัดทำหนังสือแลกเปลี่ยนระหว่างไทยกับองค์การห้ามอาวุธเคมีสำหรับการบริจาคเงินเพื่อสมทบกองทุนสำหรับการก่อสร้างศูนย์ปฏิบัติการแห่งใหม่ขององค์การห้ามอาวุธเคมี

๑๐.๒ อนุมัติให้เอกอัครราชทูต ณ กรุงเฮก เป็นผู้ลงนามในหนังสือแลกเปลี่ยนฯ ของฝ่ายไทย และโดยที่องค์การห้ามอาวุธเคมีแจ้งว่า ไม่จำเป็นต้องแสดงหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ในกรณีนี้จึงไม่ต้องจัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็มให้ผู้ลงนาม

๑๐.๓ หากมีความจำเป็นจะต้องแก้ไขปรับปรุงหนังสือแลกเปลี่ยนฯ ในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญก่อนการลงนาม ขอให้กระทรวงการต่างประเทศสามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมดีสินัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมองค์การระหว่างประเทศ

กองสันติภาพ ความมั่นคงและการลดอาวุธ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๒๑๑๓

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๗๓

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ sa.wongthien@mfa.mail.go.th